

GOSTILNIČARSKI VESTNIK

List izhaja mesečno dvakrat in stane
celoletno . . . . . K 6—
polletno . . . . . » 3-20
četrletno . . . . . » 1-60
posamezne številke po . . . . . —30

Cene inseratov: 1/8 strani pri enkratni objavi K 1-50, pri večkratnih objavah popust.

Strokovni list za povzdigo in napredek gostilničarstva.

Oficijalno glasilo „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“ in v tej včlanjenih zadrug.

Uredništvo in upravnništvo
v Ljubljani, Hotel „TIVOLI“.

Telefon št. 105.

Stranke govore lahko v uredništvu vsak delavnik od 10—12 dopoldne

Leto I.

V Ljubljani, dne 4. novembra 1911.

Št. 19.

Proti podraženju piva.

Kakor napovedano, se je vršil dne 18. oktobra 1911 popoldne ob 3. shod gostilničarjev, odnosno zastopnikov posameznih gostilničarskih organizacij, katerega namen je bil, označiti stališče, ki naj ga zavzema slovensko gostilničarstvo proti nameravanemu podraženju piva. Shod je bil dobro obiskan, kajti došlo je do sto odposlancev, ne všteti gostilničarjev in gostilničarjev iz Ljubljane ter takih krajev, ki še nimajo svojih stanovskih organizacij.

Da posamezni gostilničarji razvidijo, kako stališče so zavzeli njih odposlanci k temu perečemu vprašanju, smo primorani podati o shodu samem točnejše poročilo.

Shod je otvoril predsednik »Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem« potem, ko je pozval odbornike zveze in načelnike v zvezi včlanjenih zadrug, da naj se potrudijo k predsedniški mizi, in sicer z nagovorom sledeče vsebine:

Cenjene tovarišice! Cenjeni tovariši! Danes stopa »Deželna zveza gostilničarskih zadrug na Kranjskem« prvič pred Vas, da pokaže svojo skrb za gostilničarski stan s tem, da hoče po svojih odposlancih in zastopnikih, po načelnikih v zvezi včlanjenih zadrug označiti in začrtati stališče, ki ga naj zavzema k vprašanju podraženja piva. Namen današnjega zborovanja je na kratko ta, da hoče tudi zveza kranjskih gostilničarjev ščititi svoje člane pred neopravičenim podraženjem piva; danes naj kranjsko gostilničarstvo glasno in jasno poda svoj protest proti tej nakani velekapitalizma.

Kartelirane pivovarne, ki nam prodajajo pivo, so namreč že imele svoja posvetovanja radi podraženja piva, ne da bi bili mi to slutili. Zveza gostilničarskih zadrug je o tem zoznala le na podlagi vesti v časopisih in zato se je tudi obrnila pismeno na vse pivovarne, ki pridejo pri nas v poštev, z vprašanjem, da naj jej podajo točen odgovor na to, koliko je na podraženju resnice. Na ta poziv je dobila zveza skoraj od vseh pivovaren, izvzemši nekatere domače nekartelirane, popolnoma enako se glaseč odgovor, ki pravzaprav ne pove ničesar, kot k večjemu to, da kartelirane pivovarne na tihem pripravljajo podraženje piva.

Mislím, da mi ni treba prečitati vsakega teh odgovorov posebej. Menda zadošča, ako navedem, da je kartel pivovaren razposlal tudi na izven kartela stoječe pivovarne okrožnico, v kateri priporoča, da naj se naši zvezi odgovori, da za sedaj ne nameravajo zvišati cene piva, da pa bodo toza. evno že še stopili z našo zvezo v stik.

Ob enem tudi govornik prečita dotično okrožnico, potem pa nadaljuje:

»Ta okrožnica je prišla slučajno v moje roke, ker jo je kartel po svoji pisarni, v kateri sede — mimogrede bodi to omenjeno — sami drago plačani juristi, razposlal tudi nekarteliranim pivovarnam.

Kakor navedeno, smo dobili skoraj od vseh pivovaren v okrožnici predlagani odgovor. Ta odgovor nam pa ne zadošča. Treba je torej, da Vi, cenjeni zastopniki in odposlanci, ki vendar zastopate nad 2600 organiziranega kranjskega gostilničarstva, sami danes spregovorite jasno in točno besedo, treba je, da javno izrečete, da z ogorčenjem odklanjate vsako kravjo kupčijo s kartelom pivovaren in da Vaša stanovska in strokovna zveza ni bila v take namene ustanovljena.

Vi ste danes tukaj zbrani kot zastopniki, kot odposlanci celokupnega kranjskega gostilničarstva, zato ste k taki izjavi popolnoma opravičeni.

Končno mi je dodati samo še to, da so na naše vprašanje naše domače, sedaj izven kartela stoječe pivovarne dale precej jasen odgovor, kaj hočejo storiti, odnosno kaj smejo in morejo storiti. Edino »Delniška pivovarna« v Laškem nam ni dala odgovora. Pač pa se je zglašil včeraj pri meni nje upravni svetnik gosp. dr. Karlovšek iz Celja in me prosil, da sme na današnjem shodu podati cenjenim zborovalcem v imenu te pivovarne ustmeno zaželjeni odgovor. Zato tudi pozivljam sedaj g. dr. Karlovška, ako je sploh tukaj, da nam ta odgovor poda, da imamo tako vse odgovore pivovaren.

Dr. Karlovšek se vsled tega poziva približa predsedniški mizi in poda sledečo izjavo:

»Slavni zbor! Slavna zveza pisala je naši delniški družbi pismo, v katerem je zahtevala točnega odgovora, ali hočemo podražiti pivo ali ne. Tak odgovor pa ni lahak. Precizno odgovoriti na to vprašanje se ne da, vsaj brez vsake garancije ne, ker bi pomenjal odgovor in naj se glasi tako ali tako, samemu sebi zamašiti usta, samega sebe strmoglaviti.

Tudi jaz ne morem pred Vami dati preciznega odgovora na vprašanje, ker to je tako dalekosežnega pomena, ko se mora s tisoči in tisoči okolnostmi pri tem računati.

Pred vsem je treba vpoštevati, da so se cene sirovinam v zadnjem času močno zvišale. Tako je bil ječmen pred leti po 7 gl., danes je po 11. Hmelj, katerega smo prejšnje čase prodajali po 50 kr. kilogram, je sedaj po 4—5 gld. Podražili so se pa tudi delavci. In vendar se kljub temu cena piva zadnjih trideset let ni zvišala. (Ugovori.) Poleg tega je pa treba tudi

vpoštevati davke in doklade. Zato je pač lahko umljivo, da se ne more dati na tako vprašanje kar tebi nič meni nič gotovega odgovora.

Odgovor na to vprašanje je odvisen pred vsem od gostilničarjev samih in konzumentov, Vi sami bodete odločevali o tem, ali se pivu cena zviša ali ne. Kakor za gostilničarja ni vse eno, ali stoči po 10 ali po 100 hl na leto, tako odločuje to vprašanje tudi pri pivovarnah.

Govornik se na to peča z ustanovitvijo delniške pivovarne in omenja dosedanji njen razvoj. Utemeljuje nadalje, zakaj je tudi ta pivovarna vstopila svoj čas v kartel, iz katerega pa je že izstopila, dasiravno je na ukrepe kartela še vezana do 31. decembra 1912. Nato preide zopet na vprašanje podraženja in ne poda nikakega gotovega odgovora, češ da je to odvisno od gostilničarjev samih.

S to izjavo navzoči niso nič kaj zadovoljni, ker so pričakovali vsi preciznega odgovora, dočim je odgovor kot tak zavil v nejasnost.

Po tej izjavi pozove predsednik glavnega poročevalca, našega urednika, da naj poda navzočim zborovalcem poročilo, kateremu pozivu se ta takoj odzove. Njegova izvajanja so bila nekako sledeča:

»Cenjene dame in gospodje!

Predsedstvo »Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem« me je poverilo z nalogo, da Vam na današnjem shodu začrtanem v glavnih potezah vzroke, ki so bili merodajni za sklicanje današnjega shoda in da na podlagi razmer, ki vladajo pri nas, tudi začrtam stališče, ki naj ga zavzema slovenski gostilničar k nameravanemu podraženju piva.

Ako bo kedaj pisal zgodovinar zgodovino današnje dobe, jo bo opravičeno zaznamoval kot »druginjsko dobo« in ako kritično premo-trival vzroke, bo moral pritrditi, da so to druginjo umetno povzročili raznovrstni karteli in kartelna politika. Poročati bo moral, da je ta splošna druginja našla odpor, da je bila ta druginja vzrok najrazličnejših razburjenih shodov, povod raznih krvavih, vsega obžalovanja vrednih prizorov, to vse pa radi tega, ker je danes druginja splošno zlo, pod katerega pezo trpi vse, izvzemši velekapitalistov, pred vsem pa delavski in takoimenovani srednji sloji.

Ni danes moja naloga pečati se podrobneje z najraznovrstnejšimi pojavi druginje, ne mislim razmotrivati, zakaj se danes vse draži, zlasti pa živila, kakor meso, mleko, moka in drugo, pribijem samo suho dejstvo, da se druginja živil najbolj občuti in da so to druginjo živil povzročili razni karteli in naj si imajo ta ali oni naslov ter da so ravno karteli pred očmi, morda celo pod patronanco vlade umetno zviševali že itak neznesno cene živil in da jih

hočejo še nadalje zviševati. Pribijem naj končno še dejstvo, da je vsled podraženja struna nezadovoljnosti tako napeta, da se je vsak čas bati katastrofe, da je torej že skrajni čas, da prizadeti faktorji store primerne korake bodisi v tej, bodisi v oni obliki, ako hočejo preprečiti katastrofo in nočejo biti soodgovorni na nepreglednih posledicah.

Kakor rečeno, vse to ni moja naloga; meni se je poverilo samo, poročati Vam in podati jasno sliko o tem, kako je prišlo do nakane, podražiti pivo, zakaj so združeni velekapitalisti hoteli zopet izvršiti atentat na gostilničarja in njegove goste. Da pa tej svoji nalogi morem zadestiti, mi je treba poseči nekoliko nazaj, poklicati Vam moram v spomin postanek takomenovanega »Kundenschutzverbanda« pivovalnarjev v alpskih deželah.

Gotovo Vam je še vsem živo v spominu ta postanek, vsaj se je to dete rodilo še le pred štirimi leti in z njim vred tudi slabe njegove posledice. Nakrat so se spomnile gotove pivovarne, da so razmere med gostilničarstvom in pivovarjarji take, da potrebujejo leka, ki pa ga more dati le združenje pivovarn v posebno zvezo. Na zunaj je imela ta zveza sprva jako lepo nalogo, hotela je »zboljšati gostilničarski stan«, hotela je urediti obratovanje in bogsigavedi, kaj še vse, v resnici pa je bil namen tej združitvi vse kaj drugega. Le prehitro se je namreč izdal ta volk v ovčji obleki, kajti komaj je bil ta pivovarniški kartel ustanovljen, že ga je občutil zlasti gostilničar z vsemi zli posledicami na lastnem telesu. Zvišanje cen pivu, odvzetje vsake udobnosti, vpeljava vložkov za steklenice, priklenitev vsakega gostilničarja na gotovo pivovarno, to so bili prve kartelove vpeljave za »zboljšanje gostilničarskega stanu«.

Z vsakim dnem je postajal pravi namen kartela jasnejši, namreč doseči monopol glede prodajanja piva v alpskih deželah.

Ko je gostilničarstvo začelo čutiti posledice te velekapitalistične nakane, se je začelo gibati in to zlasti pri nas. Številni sestanki in posvetovanja so se vršili, njih namen je bil, kako preprečiti ali vsaj parirati ta napad kartela, govorilo se je o ustanovitvi velike gostilničarske pivovarne, vršila so se celo tozadevna pogajanja, ki pa so ostala brezuspešna, ker menda voditelji pogajanj niso postopali povsem taktno.

Eno dobro posledico pa so rodila ta pogajanja, vstanovila se je namreč v Lescah gostilničarska zadružna pivovarna. Zakaj imenujemo to dobro posledico, o tem podrobneje pozneje.

Kartelirane pivovarne pa so med tem časom korakale ne oziraje se na desno in na levo naprej proti svojem cilju. Z lepimi besedami so znale pridobiti tudi naše slovenske pivovarne, da so pristopile h kartelu, seveda v nadi, da si s tem gospodarsko opomorejo. Toda tudi te so le prehitro morale okusiti britko prevaro in zato so tudi pri prvi priliki, ko jim je bilo to mogoče, izstopile iz zveze, namreč s 1. februarjem l., četudi so glede gotovih vprašanj še do konca leta 1912 vezane na določila, ki jih skuje kartel, tako glede povišanja cen.

Poleg tega je kartel pokupil kolikor se je dalo manjših pivovarn in jih kot nepotrebne konkurente spravil s sveta. To se je n. pr. zgodilo v Ljubljani s pivovarno Auerjevih dedičev in Perlesovo ter s pivovarno v Kočevju.

Iz vsega tega postopanja kartela se da jasno sklepati na pravi njegov namen. In ta je: monopolizirati prodajanje piva, ob enem pa uničiti ter ugonobiti vse manjše pivovarne ter proizvodnjo piva osredotčiti samo na največje pivovarne, pri katerih je najbolj udeležen veliki kapital. Ko bi bil ta prvi cilj dosežen, potem

seveda nemoteno naprej po začrtani poti, to se pravi z drugimi besedami, potem pa poljubno zviševati cene izdelku, da se investirana glavnicna tem bolje obrestuje.

Tak je bil stvarni položaj še pred dobrim letom. Takrat je vse kazalo, da se je karteliranim pivovarnam že posrečila popolnoma njih nakana in da sedaj čakajo samo še ugodnega trenutka, ko z vso brezobzirnostjo izvedejo še drugi del svojega programa, namreč sistematično zvišanje cen. Ker so pa naše slovenske pivovarne v začetku letošnjega leta izstopile iz kartela, je bil s tem kartelu račun temeljito prekrižan, četudi vsled nesrečnega besedila prvotne pogodbe še vedno lahko do konca 1912 tudi pri nekaterih teh odloča kartel zlasti glede cene.

Toliko glede organizacije pivovarn. In sedaj k vprašanju, kako to, da kljub temu položaju hočejo tudi alpske kartelirane pivovarne podražiti pivo, in k zgodovini tega vprašanja.

Koncem avgusta t. l. so se pojavili v javnosti prvi glasovi, da hočejo češke, moravske in nižjeavstrijske pivovarne podražiti pivo in sicer za 2—4 K pri hektolitru. Razumljivo je, da je vsa javnost v prizadetih deželah, zlasti pa gostilničarstvo temu vprašanju posvečalo vso pozornost in da je ta nakana naletela takoj na odpor. Gostilničarstvo in zlasti tudi delavstvo je pričelo prirejati protestne shode, na katerih se je zlasti povdarjalo, da so vzroki, ki jih navajajo pivovarne za utemeljitev podraženja, brez vsake stvarne podlage. In kako bi tudi ne bili, ko so pivovarjarji hoteli to svoje povišanje utemeljiti s tem, da je cena pivu že skozi 30 let ista in da bodo letos cene sirovinam za pivovarniške izdelke izredno visoke. Priznavam, da je n. pr. letos cena hmelju nenavadno visoka. Toda kdo je pravzaprav provzročitelj temu zvišanju? Ali morda slaba letina? Da, deloma, toda največ je zakrivila zvišanje borzna špekulacija, na kateri so pred vsem prizadeti kartelirani pivovarjarji. Smelo trdim, da so ti izkoriščevalci sami umetno zvišali cene potrebnim, da vsled teh zvišanih cen kmetovalec nima nikakega dobička ali zaslužka več kot druga leta, da so ta dobiček spravili na karteliranih pivovarnah prizadeti kapitalisti že v žep, da pa jim to ne zadošča, da žele in hočejo sedaj še izkoriščajoč v Avstriji splošno vladajočo draginjo doseči 20, 25 in še več odstotno obrestovanje v njih pivovarne investirane glavnicne, ker so naziranja, da 8—10% obrestovanje ni dovolj plodonosno in da bodo ljudske mase molče prispevale k nameravani »zboljšani« rentabiliteti pivovarniških podjetij.

Ako uvažujemo, da letošnje zvišanje cen sirovin za pivo sedaj še ne more priti v poštev pri pivu, katerega se danes toči, ker je treba vsled varjenja itd. čakati najmanj 3 mesece, predno je pivo godno, vidimo, da je bilo to zvišanje cen sirovin le pretveza za zvišanje cen pivu in da je sedanje zvišanje cen enako suhemu dobičku pri pivovarnah udeleženih kapitalistov na škodo odjemalcev, to je gostilničarjev in njih gostov. Če bi bila zvišana cena sirovin res pravi vzrok povišanju cen pivu, bi pivovarjarji smeli zvišati cene kvečjemu z novim letom, ne pa že z oktobrom. Ako uvažujemo dalje, da je drugo leto lahko izredno dobra letina in da se enkrat zvišane cene le redkokedaj znižajo, vidimo zopet, da je to zvišanje le v korist pivovarjarjem.

In ako nadalje še vpoštevamo, da se v finančnem ministrstvu pripravlja zakonska predloga, s katero se namerava zvišati državne doklade na pivo, in da je že danes toliko kakor gotovo, da bo ta zakonska predloga tudi sprejeta, potem je jasno, da bi imeli morda že čez leto in dan opravka z zopetnim zvišanjem, ker to stoji, da bi pivovarjarji v tem trenutku ne

zvišali cene pivu samo za to doklado, temveč dodali še večjo ali manjšo lastno doklado iz tega ali onega naslova.

Mislím, da že to zadošča in da je že iz tega dovolj jasno razvidno, da so vsi ti vzroki le navidezni in da pravi vzrok temu nenadnemu zvišanju tiči vse kje drugod, namreč v izkoriščanju splošne draginje in ljudskih mas s strani teh velekapitalističnih pijavk na korist njih žepov. Seveda se pri tem nehote spominjam, da imajo nastavljene razne pivovarniške skupine vsaj po enega generalnega tajnika, navadnega tajnika in več koncipistov v ta namen, da tem lažje molzejo in da jim je treba te uradnike, ki so vsi juridično naobraženi, tudi pošteno plačati. Morda so torej s tem povišanjem hoteli doseči samo to, da naj ljudstvo plača s tem povišanjem te uradnike, da bodo potem tem lažje si belili glave z načrti, kako bi bilo najprikladnejše še nadalje izsesavati gostilničarstvo, delavske in sredne sloje prav do mozga.

Pa bodisi že to ali ono, eno je gotovo in to je, da je sedaj zvišanje cen pivu popolnoma neutemeljeno in da ne pomenja nič drugega kakor ostudno špekulacijo požrešnega kapitalizma. —

Pri nas prejšne dni to vprašanje zvišanja cene pivu ni bilo tako aktualno, kakor pa na pr. na Češkem in Nižje Avstrijskem. Zato se je tudi tam pričelo nastopati pred nami proti podraženju.

Gospoda naj mi zato dovoli, da se pri tej priliki dotaknem tudi postopanja nižjeavstrijskih gostilničarjev, katero je bilo tako, da ga označimo najznačilnejše s prislovico: »Gromele so gore, a rodila se je miška«.

Dunajski gostilničarji uberejo namreč mnogokrat popolnoma napačno pot in to pred vsem radi tega, ker so rnenja, da so po celi ljubi Avstriji take razmere kakor na Dunaju, ker se menda nočejo spoprijazniti s faktom, da premnogokrat v narodnogospodarskih vprašanjih v prvi vrsti odloča krajevni položaj.

Nižjeavstrijski gostilničarji so priredili več protestnih shodov, dvakrat so celo vabili na Dunaj radi podraženja piva gostilničarske delegate iz vseh avstrijskih kronovin, do trgovinskega ministra je šla deputacija, ki je prosila odločnega vladnega nastopa proti pivovarjarjem, slšali so se razburjeni glasovi, posamezni gostilničarji so celo nehali točiti pivo itd. Vsakdo bi torej mislil, da bo končala vsa ta akcija s popolnim uspehom. Toda, pravijo, da je motiti se človeško in tako je bilo tudi tukaj. Zgodilo se je, česar ni nihče pričakoval.

Nakrat je namreč došlo obvestilo, da vsled pogajanj priznavajo nižjeavstrijski gostilničarji zvišanje cene pivu za 2 K pri hektolitru. Nasprotno pa so se pivovarjarji zavezali glede gotovih malenkosti, ki pa niso prav nič važne.

Žalostno je končal tudi gostilničarski protestni shod na Koroškem. Načelnik tamošnje zveze g. Keuschnigg je z vso vnemo zastopal stališče, da je treba razbiti pivovarniški kartel in gostilničarji so mu prvotno tudi pritrdjevali. Toda na shod je prišel tudi državni poslanec Nagele, ki ima v Velikovcu malo kartelirano pivovarno. On je zastopal stališče kartelirancev in ker ima menda velik vpliv, so gostilničarji polagoma začeli zapuščati zborovanje in končno ni prišlo do nobenega pravega sklepa.

Kako je postopala glede tega vprašanja naša zveza in kake odgovore je dobila od posameznih pivovarn, o tem je že govoril gosp. Kenda. Zato mislim, da zadošča, ako samo ponovim, da so le izven kartela stoječe pivovarne, vsaj nekoliko ugodno odgovorile, pred vsem pivovarna v Lescah in v Škofjiloki, da pa je pri karteliranih pivovarnah zvišanje cen pivu sklenjena stvar.

Treba nam je torej označiti naše stališče k temu vprašanju in to naše stališče je, da je sedanja cena pivu dovolj visoka, da bi višji cen naši pivopivci za sedaj nikakor ne mogli prenesti in da bi odij morebitnega zvišanja padel samo na gostilničarje, ker bi ljudske mase potem smatrale gostilničarja za izkoriščevalca. Pri nas je namreč največji odpor proti vsakemu zvišanju cen v gostilni in se nikdar ne vpraša, ali je gostilničar k zvišanju prisiljen ali ne, vedno se le misli, da je gostilničar zvišal vsled lastnega dobička cene, ne pomisli pa nihče, da bi imel gostilničar škodo, ako bi pri zvišanih dobavnih cenah prodajal za staro ceno.

Mi smo in moramo biti proti vsakemu zvišanju cen pivu in to naše stališče nam je hvala Bogu lažje izvesti kot drugod.

Pred seboj imamo namreč tri skupine pivovaren, namreč:

1) kartelirane, katerih namen je monopolizirati prodajanje piva v naših deželah in ob enem uničiti na ta ali oni način svoje konkurente, to je izven kartela stoječe pivovarne in končno tudi male, v kartelu stoječe.

Ker vemo, kaj je njih pravi namen, ker vemo, da te vrste pivovarne hočejo le vsužniti gostilničarje, vemo tudi, na kak način se moremo boriti proti njim. Naša obramba je lahka, samo na celi črti jo moramo izvesti in parola te obrambe je: karteliranih pivovaren slovenski gostilničar kot odjemalec ne pozna.

2) V drugo skupino pivovaren uvrstim naše domače, sedaj že ne več v kartelu stoječe pivovarne in te so: Delniška v Laškem, Mengiška, Škofjeloška in Vrhnjska. Ako se hočemo zavarovati proti zvišanju, je naša sveta dolžnost, da v prvi vrsti podpiramo te, da smo v prvi vrsti njih odjemalci, ne oziraje se na to, da so te pivovarne poleg tega tudi še v domačih, slovenskih rokah, dočim gospoduje pri karteliranih pivovarnah tuji nemški kapital.

Slovenski gostilničar mora postopati v tem oziru tako, kakor je postopalo svoj čas češko gostilničarstvo in občinstvo. Zavedati se mora namreč narodnega gospodarstva, priznavati mora tudi domačemu izdelku dobro kakovost, zavedati se mora, da se kakovost izdelka z zvišanim konzumom lahko mnogo zboljša in sicer lahko tako močno, da tudi glede kakovosti prenese brez skrbi vsako tujo konkurenco.

3) K tretji skupini pivovaren prištevam gostilničarsko združeno pivovarno v Lescah. Dočim pri vseh dosedaj navedenih pivovarnah gostilničar na upravo nima nikakega upliva, je leška pivovarna popolnoma v rokah gostilničarjev ter torej gostilničarji sami odločujejo pri njej. Računati moramo namreč z vsemi možnostmi in tako se na pr. lahko pripeti, da so sedaj izven kartela stoječe pivovarne prisiljene vstopiti v kartel ali pa da poginejo, ker jih kartel izstrada. Zgodi se namreč prav lahko, da sedaj kartel zniža cene pivu in ne zviša. Ako se ne zavedemo posledic takega manevra in ako nimamo vpliva na upravo vsaj ene ali dveh pivovaren, potem bi se kartelu ta nakana prav lepo posrečila, čez par let pa bi ravno gostilničarji bili tisti, ki bi drago plačali troške tega manevra.

Zato mora biti tudi naša parola: Vsak gostilničar, kdor le more, naj pristopi k takim pivovarnam kakor je na pr. Leška ali Delniška kot delničar in gleda na to, da dobi v upravi gostilničarski stan odločilno besedo. Gostilničarji bodo potem že znali parirati nakane kartela, poleg tega pa si pridobiti za se udobnosti. Leška pivovarna n. pr. že danes daje svojim

članom pivo ceneje in sicer za 2 K pri hl., in kaj takega bi gotovo tudi pri delniški dosegli.

Gotovo je namreč, da bi vsak gostilničar tudi bolj uvaževal pivovarno, pri kateri je kot delničar udeležen in gotovo je tudi, da bi bilo ravno take pivovarne treba najprej razširiti, ako hočemo računati na uspeh proti podraženju.

Tak je torej naš položaj in iz tega položaja jasno izhaja, da mora biti stališče slovenskega gostilničarstva iz stanovskih in narodno-gospodarskih ozirov samo sledeče:

S kartelom ob tla! Podpirati pred vsem domače, nekartelirane pivovarne, zlasti pa skrbeti za to, da dobimo sami odločilno besedo pri upravi posameznih pivovaren. To pa dosežemo s tem, ako postanemo delničarji onih pivovaren, h katerim lahko pristopimo.

Z našimi protivniki in izkoriščevalci nočemo imeti nikakega stika in zato tudi odklanjamo vsako pooblaščenje »Deželni zvezi gostilničarskih zadrug na Kranjskem«, vsled katerega bi bila ta opravičena se s karteliranimi ali katerokoli si bodi drugo pivovarno pogajati radi cen. To hočemo na javnih shodih dognati in prav nič drugače. Zato se mi pa zdi tudi umestno, da današnji zborovalci sprejmejo resolucijo, ki na kratko označuje to naše stališče.

S tem je bilo poročilo končano ter je poročevalec le še prečital tozadevno resolucijo.

Na predsednikov poziv, če še kdo želi besede, se zglesi gosp. Cerer iz Kamnika, ki v svojih izvajanjih povdarja, da je predlagana resolucija popolnoma umestna, da pa je proti morebitnemu podraženju piva gostilničarjem na razpolago še eno radikalnejše sredstvo, namreč da kratkoinmalo prenehajo točiti pivo.

Po tem govoru, ki je našel med zborovalci odobravanje, se priglasil k besedi načelnik »Deželne zveze obrtnih zadrug na Kranjskem« g. E. Franchetti, ki v svojem govoru poroča, da se vrši 27. oktobra 1911 seja obrtnega sveta na Dunaju, katere se on kot delegat iz Kranjske udeleži in na katere dnevnem redu je tudi razprava o sredstvih proti postopanju kartelov. On za svojo osebo je prepričan, da je vsak kartel, pa naj se že imenuje pivovarniški, sladkorni ali kakor že hoče, škodljiv in upa, da bodo tega naziranja tudi ostali člani obrtnega sveta ter da bode vsled tega v obrtnem svetu sprejet načrt zakonske predloge, ki prepoveduje kartele. Kartel ovira konkurenco in konkurenca mora biti prosta, drugače je razvoj obrta in industrije nemogoč.

Na dnevnem redu pa je tudi vprašanje radi koncesijoniranja prodajanja piva v zaprtih steklenicah, to se pravi, da bo moral imeti vsakdo, kdor prodaja pivo v zaprtih steklenicah, pa si bode že trgovec ali kdo drug, nalašč za to koncesijo. Gostilničarji imajo že itak te koncesije in torej v tem oziru niso prizadeti, pač pa se s tem omeji nereelna konkurenca.

Ako ga današnji zborovalci pooblaste, bo glede teh dveh vprašanj nastopal v državnem svetu tudi v imenu kranjskega gostilničarstva in se z vso vnemo zavzel za njih koristi.

Gosp. Kenda se nato zahvali gosp. Franchettiju v imenu gostilničarske zveze in ga prosi, da naj se v obrtnem svetu res z vso vnemo zavzame za to, da se to doseže. Ker nimamo kranjski gostilničarji sedaj še svojega lastnega zastopnika v obrtnem svetu, kar se pa najbrže v kratkem času doseže, naj nastopa tam tudi kot pooblaščenec kranjskega gostilničarstva, kateremu pooblastilo navzoči gotovo pritrldijo.

To se tudi zgodi soglasno.

Končno se priglasil k besedi še gosp. dr. Karlovšek, ki z ozirom na izvajanja glavnega

poročevalca pojasni, da bi Delniška pivovarna v Laškem prav rada imela v upravnem svetu tudi gostilničarje, treba je samo, da nekaj gostilničarjev nakupi delnice te pivovarne.

Ker se nihče več ne priglasil k besedi, da predsednik predlagano resolucijo na glasovanje, ki je soglasno sprejeta, na kar zaključil zborovanje potem, ko se je zahvalil vladnemu zastopniku g. Finku, dalje časnikačem, ki vedno podpirajo stremljenja gostilničarjev, in g. Franchettiju za udeležbo, odnosno sodelovanje.

Tako se je torej vršilo to zborovanje, na katerem so zastopniki in odposlanci našega gostilničarstva soglasno pokazali, da razumevajo težnje stanu in ljudskih mas in naše narodno-gospodarske potrebe.

Ustanovni občni zbor gostilničarske zadruga v Škofjiloki.

Po dolgem odmoru je vendarle prišlo končno do ustanovnega občnega zbora gostilničarske zadruga v Škofjiloki, ki pa je bil vse prej kakor dobro obiskan. Kakor smo že poročali, bi se imel zbor otvoriti v petek 27. oktobra 1911 ob 10. dopoldne. Ker pa se ga je udeležilo premalo članov, se je moralo v zmyslu pravil počakati eno uro in se je z zborovanjem pričelo šele ob 11. — Ne vemo, kje tiči vzrok tako male udeležbe. Zdi se nam, da pred vsem v malem zanimanju in pa nepravem umevanju zadrug. Koliko drugače je v tem oziru v sosednjih Železnikih.

Ob 11. uri torej je otvoril občni zbor združni instruktor dr. Blodig iz Trsta, ki je zborovalce pozdravil v imenu okrajnega glavarstva in lastnega urada, prečital razglas okrajnega glavarstva, s katerim se razglša, da so pravila zadruga od deželne vlade potrjena in da je torej zadruga ustanovljena. Nato je zaprosil gg. Andreja Kalana in Angela Molinara za skrutinatorje ter v svrhu volitve prekinil zborovanje za četrt ure, ker je namreč po pravilih določeno glasovanje z glasovnicami.

Skrutinij je podal sledeči enoglasni izid volitev:

Načelnik Franc Sušnik iz Škofjeloke, podnačelnik Ignacij Guzelj iz Škofjeloke, odborniki: Leopold Hafner, Franc Kalan, Angelo Molinaro, Andrej Kalan in Franc Siherl iz Škofjeloke, Gašper Karlin iz Suhe, Janez Svobljšak iz Stareloke, Gregor Peternel iz Poljan, Anton Kalan iz Lučne, Franc Jelovčan iz Gorenje vasi, Valentin Fröhlich iz Sovodnega in Jože Oblak iz Žabnice.

Po izvolitvi prevzame novoizvoljeni načelnik predsestvo, nakar pridejo zborovalci k drugi točki dnevnega reda, namreč k sklepanju o pristopu k »Deželni zvezi gostilničarskih zadrug na Kranjskem«. K tej točki sta govorila združni instruktor g. dr. Blodig in naš urednik, ki sta se oba toplo zavzela za pristop in v svojih izvajanjih pred vsem povdarjala koristi, ki jih ima vsaka zadruga, ako je včlanjena pri zvezi. Zato navzoči zborovalci tudi soglasno sklenejo, da pristopi škofjeloška gostilničarska zadruga k zvezi in v smislu pravil zveze tudi izvolijo šest odposlancev na zvezne občne zборе in zborovanje in sicer sledeče gg.: Franc Sušnika, Leopolda Hafnerja in Frana Kalana iz Škofjeloke, Jožefa Oblaka iz Žabnice, Antona Kalana iz Lučne in Frana Jelovčana iz Gorenje vasi.

K prihodnji točki dnevnega reda, namreč k slučajnostim govori še združni instruktor g. dr. Brodig, ki v svojem govoru opozarja zborovalce na zavod za pospeševanje malega obrta v Ljubljani in jim končno tudi priporoča Haupt-

manov „Obrtni koledar“ kot edini slovenski koledar te vrste.

Ker izmed ostalih nima nihče kakih nadaljnjih želja, zaključil načelnik kmalu po 12. uri z običajno zahvalo ustanovni občni zbor.

Ustanovni občni zbor gostilničarske zadruga v Železnikih,

Istega dne kakor v Škofjiloki, samo s to razliko, da popoldne ob 3. se je vršil tudi ustanovni občni zbor gostilničarske zadruga v Železnikih. Kolika razlika glede udeležbe med Škofjeloko in Železniki! Četudi šteje zadruga v Železnikih polovico manj članov kot ona v Škofjiloki, je vendar došlo na ustanovni občni zbor v Železnikih več kakor še enkrat toliko zadrugnikov kot v Škofjiloki. V obeh krajih se je z istimi vodstvi, namreč po vabilih okrajnega glavarstva vabilo člane na zbor in vendar ta naravnost značilna razlika. Tu veliko zanimanje glede vseh stanovskih vprašanj, tam neutemeljena brezbriznost. Čudno, da ravno pri sosedih to!

Prijazna selška dolina je zopet enkrat pokazala na tem stanovskem zborovanju, da razpolaga z zavednim in inteligentnim gostilničarstvom, ki dobro pojmuje moč in koristi stanovske organizacije. Z mirnim srcem lahko stavimo gostilničarsko zadrugo v Železnikih vsem drugim zadrugam za vzor in trdimo, da bi se gostilničarskemu stanu na Kranjskem že bolje godilo, ako bi gostilničarji povsod postopali tako kakor tukaj.

In sedaj pridemo k ustanovnemu občnemu zboru kot takemu.

Kmalu po tretji uri otvori zadrugni inštruktor g. dr. Blodig iz Trsta kot pooblaščenec okrajnega glavarstva zbor in pozdravi zborovalce v imenu okrajnega glavarstva, lastnega zavoda in trgovskega ministrstva. Nato prečita razglas okrajnega glavarstva, v katerem se navaja, da je deželna vlada pravila zadruga odobrila. Treba je torej izvoliti v smislu pravil načelstvo in sicer po glasovnicah. Zato prekine zborovanje za četrto ure, ob enem pa naprosi gg. Gabrijela Thalerja in Karla Dolenca za overovatelja.

Po izvršenem skrutiniju naznani zadrugni inštruktor, da so bili izvoljeni sledeči gg.:

Gabrijel Thaler iz Železnikov za načelnika, Karol Dolenc iz Železnikov za njegovega namestnika, Anton Bogataj in Lovrenc Boncelj iz Železnikov, Jernej Žbontar iz Zalega loga, Lovro Pintar in Franc Drol iz Sorice, Anton Jesenko iz Dolenjevasi, Ivan Frakelj iz Jamnika ter Ivan Golob iz Luš za odbornike, gg. Franja Demšar iz Zalega loga, Jože Pintar iz Sorice, Martin Berce iz Lajš in Jakob Šmid iz Dražgoš pa za namestnike.

Na poziv zadrugnega inštruktorja prevzame novoizvoljeni načelnik g. Thaler predsedstvo in se pri tej priliki zahvali zborovalcem za izkazano mu zaupanje. Nato se preide k drugi točki dnevnega reda, h kateri je poročal naš urednik.

Iz njegovih izvajanj nam je navesti: Pristop k zvezi zahteva že organizacija gostilničarskega stanu kot taka. Posamezne zadruga so navezane le na okoliš, za katerega so ustanovljene. Glede mnogih vprašanj kakor n. pr. glede enotne policijske ure pa je treba enotnega postopanja in to je omogočeno le tedaj, ako imajo zadruga svojo centralo, to je zvezo. Delokrog zveze je v pravih načrtih in zveza pridno deluje v tem smislu. Koristi imajo posamezne zadruga od nje že s tem, da skupno naroča pravila, tiskovine in druge potrebščine, vsled česar se dobavni troški znatno znižajo. Kar je

zadruga v malem, to je zveza v velikem, samo da njo čakajo še mnogo večje naloge, obe pa imate edini veliki cilj pred seboj, namreč vedno in povsod varovati koristi gostilničarskega stanu.

Predsedstvo zveze obstoja navadno iz načelnikov v njej včlanjenih zadrug, poleg tega pa odpošlje na njena zborovanja vsaka zadruga za vsakih 20 članov enega delegata.

S pristopom združeni troški so naravnost malenkostni, ker znaša letnina za vsakega člana samo 30 h.

Pristop k zvezi priporoča tudi zadrugni inštruktor, ki označi njeno delovanje kot vzorno ter pri tej priliki omenja zlasti uspeh, ki ga je dosegla zveza radi takoimenovanega točenja pod vejo ali osmico.

Pri glasovanju se pristop k zvezi soglasno sprejme. Kot odposlanci se določijo gg. Gabrijel Thaler, Karol Dolenc in Anton Bogataj, vsi iz Železnikov.

Pri slučajnostih opozarja zadrugni inštruktor navzoče na zavod za pospeševanje malega obrta v Ljubljani in na Hauptmanov „Obrtni koledar“ ter končno želi zadrugi pri njenem delovanju najboljših uspehov.

Gospod Dolenc se pri tej priliki spominja „Gostilničarskega Vestnika“, katerega hoče zadruga itak vpeljati kot obligatorično zadrugno glasilo.

Končno se zahvali načelnik g. Thaler vsem za udeležbo, pred vsem pa g. dru. Blodigu, ki je ustanovitev zadruga krepko podpiral in ki ga prosi, da naj je zadrugi še nadalje naklonjen.

Zborovanje zaključil ob 3/4 na 6.

Gostilničarska zadruga za litijski sodni okraj.

Kakor smo že zadnjič poročali, so tudi tovariši v litijskem sodnem okraju prišli do spoznanja, da je treba stanovske organizacije in so sklicali v ta namen stanovski sestanek na ponedeljek 18. oktobra popoldne ob 2. v gostilniške prostore g. Šribarja v Litiji. Sestanka se je udeležilo še precejšnje število gostilničarjev in gostilničark, vendar bi boljša udeležba prav nič ne škodovala. „Deželno zvezo gostilničarske zadruga na Kranjskem“ je zastopal pri tej priliki nje načelnik g. Kenda, naš list urednik, dočim je službeno zadržani zadrugni inštruktor g. dr. Blodig iz Trsta poslal zborovalcem sledečo brzojavko: „Najboljši uspeh vsem zbranim gostilničarjem in krčmarjem.“

Sestanek sam pa se je vršil sledeče:

Sklicatelj sestanka g. Šribar pozdravi navzoče, se jim zahvali za udeležbo in prosi naj se predlaga kdo današnjemu sestanku za predsednika. Na splošno željo ostane on predsednik ter imenuje zapisnikarjem našega urednika, za overovatelja zapisnika pa gg. Frana Lajovica iz Gradca in Ivana Robavska iz Šmartna.

Po teh formalnostih govori najprej precej obširno g. Kenda o namenu in pomenu gostilničarskih zadrug ter se pri tej priliki dotakne raznih perečih vprašanj, kakor n. pr. zadeve radi podražanja piva, postopanja glede priboritve 10% provizije pri prodajanju tobaka, namere sodavičarjev, ki so tudi pricapljali za ostalimi karteliranimi producenti in hočejo z novim letom zvišati ceno svojim izdelkom. Navzoči slede njegovim izvajanjem z velikim zanimanjem in zahtevajo glede posameznih točk prav natančnih navodil in pojasnil.

K tej točki je govoril še naš urednik, ki se pri svojih izvajanjih peča pred vsem s sredstvi, katera daje država sama gostilničarjem v roke, ako so organizirani v zadrugah ter po-

jasni zlasti postopanje zadrug pri podelitvi novih koncesij, glede vajeništva in glede pokritja upravnih troškov.

Po teh izvajanjih se vsi navzoči izrečejo, da naj se ustanovi gostilničarska zadruga za litijski sodni okraj. Ker proti ustanovitvi kljub pozivu ni nihče podal pismenega ugovora, je smatrati, da sploh nobeden od prizadetih ni proti ustanovitvi.

Zato se je takoj na to prešlo k čitanju in pojasnevanju vzornih pravil, katero delo je prevzel naš urednik. Končno so navzoči sprejeli soglasno vzorna pravila s sledečimi dodatki:

Zadruga obsega vse občine litijskega okraja, za katere še ne obstoja taka zadruga, in ima svoj sedež v Litiji.

Učna doba za vajence se določi na dve leti, sprejemnina in oprosnina za vajence pa na 5 K. Gospodarjem, ki navadno ne delajo s pomočniki, ni dovoljeno imeti hkrati po več nego kvečjemu enega vajenca, gospodarjem pa, ki delajo s pomočniki, je dovoljeno imeti za vsaka dva pomočnika po enega vajenca več.

Inkorporacijska pristojbina se določi s 6 K.

Načelstvo sestoji iz načelnika, njegovega namestnika in odbora, ki šteje 8 članov in 4 namestnike.

Po sprejetju pravil se preide takoj k volitvi pripravljalnega odbora in so soglasno izvoljeni sledeči gospodje: Franc Lajovic iz Gradca za načelnika, Ivan Robavs iz Šmartna za podnačelnika, Anton Terškan, Josip Mešek in Anton Preinfalk iz Litije, Radoslav Šribar iz Gradca, Ignacij Zore iz Šmartna, Anton Zarnik iz Vač, Ignacij Smuk iz Sp. Loga in Anton Lavrič iz Gradišča za odbornike ter končno Franc Prašnikar iz Kresniškega vrha, Janez Vertačnik iz Št. Lamperta, Franc Mandelj iz Kota in Josip Borštnar iz Gabrovke, za namestnike.

Ker se k slučajnostim ni nihče priglasil, je bil na ta način dnevni red izčrpan. Zato je predsednik sestanka g. Šribar po skoraj triurnem razpravljanju zaključil z običajno zahvalo ta za gostilničarje v litijskem okraju pomembni stanovski sestanek.

Razno.

Sodavičarji nameravajo z novim letom podražiti svoje izdelke skoraj za celih 40%, pa menda s tem podražanjem ne bo šlo tako gladko. Stvar je namreč ta-le: Zlasti letošnje poletje so razni branjevci in drugi nepoklicani faktorji delali gostilničarjem na vseh koncih in krajih konkurenc s prodajanjem brezalkoholnih pijač. Zato se je obrnila „Deželna zveza gostilničarskih zadrug na Kranjskem“ do deželne zadruga sodavičarjev s pozivom, da naj temu pomaga odpomoči z lepa s tem, da vpiva na svoje člane, da ne bodo oddajali nekoncesionirancem svojih izdelkov. Gospodje sodavičarji pa so zvezi odgovorili, da so v to radevolje pripravljani, toda da bodo kot za nekako odškodnino zvišali z novim letom cene izdelkom skoraj za 40%. Povoda za zvišanje cen in vzroka pa nikakega ni. Zato tudi dvomimo, da bi imeli s tem povišanjem kak uspeh. Nasprotno zdi se nam, da bodo s tem povišanjem na slabo naleteli. Organiziranemu gostilničarstvu namreč ni treba ničesar drugega storiti, kakor sedanjo tovarno sodavice v Ljubljani, katere člani so itak sami gostilničarji, spremeniti v deželno tovarno, jo nekoliko zvečati in si oskrbeti po celi deželi ali podružnice ali pa vsaj založništva ter oddajati svoje izdelke po sedanjih cenah. Naj bodo gospodje sodavičarji preverjeni o tem, da to prav lahko gre in da ima organizirano gostilničarstvo tudi resno voljo, to izvesti. Zato naj bodo glede zvišanja v svojo lastno korist skrajno previdni.

Nekaj statistike. Pred kratkem je izšla knjiga, ki se bavi s statističnimi podatki glede vseh mogočih stvari, stanov in drugega v Avstriji. Iz te statistike posnemamo n. pr., da je

Kranjsko glede števila prebivalcev 12. kronovina v Avstriji. Popolnoma drugačno pa je razmerje pri organizaciji gostilničarskega stanu. Po stanju 1. januarja 1910 zavzema namreč Kranjska z eno zvezo, v kateri je včlanjenih 9 gostilničarskih združenj s skupno 1572 člani, četrto mesto in jo nadkriljujejo samo Češko z 8 zvezami, v katerih je včlanjenih 83 združenj s skupno 12407 člani, dalje Nižja Avstrija z eno zvezo, v kateri je včlanjenih 38 združenj s skupno 8468 člani in končno Moravska z dvema zvezama, v katerih je včlanjenih 33 združenj s skupno 4288 člani. Še-le Kranjski sledite Gornja Avstrija z eno zvezo, v kateri je včlanjenih 11 združenj s skupno 1144 člani, in Solnograška tudi z eno zvezo, v kateri je včlanjenih 8 združenj s skupno 792 člani. Res je sicer, da so se med tem časom prebudile tudi druge dežele, kakor Koroška in Štajerska. Toda tudi na Kranjskem nismo med tem časom držali križem rok in imamo tako v zvezi včlanjenih 14 združenj z okroglo 2200 člani, dočim se je nadaljnih 5 združenj s približno 600 člani že sklenilo ustanoviti, tako da bo v zvezi zdru-

ženih v najkrajšem času okroglo 2800 gostilničarjev in bo vsled tega Kranjska v sorazmerju s prebivalci in številom gostilniških koncesij ena prvih avstrijskih kronovin glede organizacije gostilničarskega stanu.

Oskrbništvo Tolstovrške slatine nas je obvestilo, da čez zimo ne bo razpošiljalo svoje kisle vode, ker hoče v tem času podjetje preurediti in spopolniti. Kdor se hoče založiti s to slatino, naj jo torej pravočasno naroči.

Dva glavna vzroka sta, vsled katerih vsakdo kupuje Kolinsko kavno primes. To je predvsem izvrstna kakovost in nedosežna izdatnost tega kavnega dodatka, ki je povzročila, da je Kolinska kavna primes na glasu — in to po vsej pravici — najboljšega kavnega dodatka. Drugi vzrok pa je ta, da je Kolinska kavna primes edino pristno domače blago te vrste. Vsak pameten in narodno zaveden človek kupi torej, kadar kupuje kavni pridanek, samo izborno in pristno domačo Kolinsko kavno primes, ki jo prav toplo priporočamo.

Z današnjo številko prestopamo v zadnje četrletje. Zato vljudno prosimo vse cenjene

tovariše, ki so z naročnino zaostali, naj nam jo blagovolijo v najkrajšem času poravnati, ker se pri časopisju naročnina plačuje naprej.

Nobena slovenska gostilna brez Gostilnič. Vestnika.

Pivovarna Mengeš

ustanovljena leta 1818.

JULIJ STARE

Zaloga v Ljubljani, Metelkova ulica št. 19.

Telefon št. 248.

priporoča svoje izborno vležano marčno, dvojno marčno in bavarsko pivo v sodčkih in steklenicah.

Tovariši gostilničarji!

Pri naročilih se ozirajte v prvi vrsti na tvrdke, ki inserirajo v našem listu! V vzajemnosti je moč!

Kdor podpira nas, tega podpirajmo tudi mi!

Pri naročilih se vedno in povsod sklicujte na inseriranje v našem, gostilničarskem glasilu!

Priporočajte naše inserente tudi svojim p. n. gostom!

Stopnjice, balkoni, ograje, stavbeni okraski, spomeniki, kornita, betonski votli zidaki, pokrivalne plošče, kanalizacije itd.

(53) 21—10

Kranjska betonska tovarna

TRIBUČ & KOMP. LJUBLJANA

Pisarne, delavnice in skladišča na Tržaski cesti. - Telefon št. 297.

Cementne cevi na stroj ali na roko, izdelane v vseh merah, barvaste mozaik plošče za tlak, cementna opeka za dimnike itd.

Ustanovljeno 1870.

Najizbornejši inozemski

šampanjec

tvrdke Emil Kieslinger

Gösting pri Gradcu.

Edino zastopstvo za Kranjsko:

Štefan Hitzl, Ljubljana

Seitz'evi

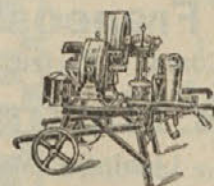
Patent-asbestfiltri

v 26. različnih velikostih.

Čez 33 000 aparatov prodanih.

Seitz'evi asbesti in teoriti so nedosegljivi na čistosti in zmožnosti filtriranja

Seitz'evi se-salke na pri-tisk

za ročni, mo-torni in mašinski obrat

„PARA“-CEVI in vse kletarske potrebščine

THEO SEITZ

Tovarna kletarskih strojev in izdelovanje asbesta. DUNAJ I. Schönbaterng. Nr. 15 k.

Zahtevajte cenik št. 46.

Proda se hotel

v kraju, ki je poletni in

pozimi od tujcev dobro obiskan. Hotel stoji nasproti kolodvoru.

Pojasnila daje upravništvo.

Tovariši! Naročajte in širite „Gostilničarski Vestnik“!

BRIVNICA

Eng. Francheti, Ljubljana

Sodna ulica št. 1.

se priporoča p. n. gostilničarjem.

„Narodni hotel“ Postojna

renoviran in povečan

se priporoča cenjenim posetnikom notranjske metropole za obisk

Fran Paternost, lastnik

Tovariši gostilničarji!

Pri potovanju po Gorenjskem se vstavljajte

na Jesenicah v hotelu „Triglav“ 2 min. od kolodv., kjer so Vam na izbero dobra kuhinja, pristna vina modernopremljene sobe za tujce. Priporočajte ta hotel tudi svojim p. n. gg. gostom.

Lovro Humer, hotelir

Fr. Stupica v Ljubljani

Marije Terezija cesta št. 1

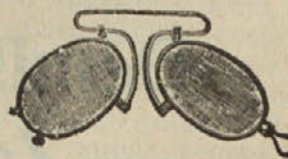
priporoča svojo ZALOGO najbolj priznanih slamoreznic, mlatilnic, vratil čistilnic, strojev za košnjo in obračanje sena, blagajne in motorje.

Dalje pumpe in cevi za vodo, vino in gnojnico, peči, štedilnike in poljedelska orodja, kuhinjske potrebščine, omare za led, pipe za pivo in vino, priprave za pivotoč na zrakovni tlak, trpezne ročke za prevažanje mleka, traverze, železniške šine, nagrobne križe ter vse ključavničarsko, kovaško, kleparsko, tesarsko in mizarsko orodje vedno v zalogi.

Fr. P. Zajec, Ljubljana

Izprašani optik in urar

priporoča svojo bogalo zalogo švicarskih ur, zlatino in srebrnino, kakor tudi optičnih predmetov. Zaloga gramofonov in raznih plošč.

Zahtevajte cenik, pošljem ga zastoj.

HOTEL

z več sobami za tujce, z velikimi gostilniškimi prostori, vrtom, ledenico in drugimi gospodarskimi poslopiji in k vsemu temu pripadajoče pritikline, to je vse kakor stoj in leži, se proda pod ugodnimi pogoji radi rodbinskih razmer.

Hotel leži v lepem kraju v Soški dolini, ki je posebno v poletnem času dobro obiskan od tujcev in turistov.

Resni reflektantje dobe naslov in pojasnila v upravnistvu „Gostilničarskega Vestnika“.

Vinska trgovina Peter Stepič

Spodnja Šiška št. 256 (55) 21-12

priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo za jamčeno naravnih vin iz dolenjskih, goriških, istrskih in štajerskih vinskih gor.

HOTEL „ILIRIJA“

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica

2 minuti od južnega kolodvora, renoviran in moderno opremljen z restavracijo in kavarno

se priporoča cenjenim tovarišem z dežele za obisk. Dobra kuhinja, izborna pijača, — senčnat vrt, zmerne cene. —

Na prodaj je

majhen hotel na Ribčevem Lazu

v Bohinju, par sto korakov od Bohinjskega jezera

Deset sob za tujce.

Pojasnila daje:

Ivan Dachs, gostilničar
v Ljubljani.

Pozor cenjeni kolegi!

Vsak, kdor hoče varovati svoje lastne koristi, bode naročil pivo od

„Gostilničarske zadružne pivovarne v Lescah“

Pristopi lahko vsak kot član.

Čim večji promet, tem bolj samemu sebi koristite!

Naroča se istotam.

Vsak odjemalec nakloni lahko od vsakega hektolitra 20 vin. v društvene namene, kakor sam to določi.

Nič

ni boljšega

za hitro pripravo najfinejše goveje juhe kot

MAGGI^{-JEVA}

kocka za govejo juho à 5 vinarjev.

MAGGI-JEVE kocke za govejo juho so najboljše goveje juha v trdi obliki in vsebujejo tudi potrebno sol in dišave

Samo prave z imenom MAGGI in a vrstveno znamko zvezdo s križcem

Najboljše sredstvo

za čiščenje in zboljševanje vina, je jamčeno edino le s pravo

Francosko žolco

delniške tvrdke Coignet & Comp. v Parizu, dobavna pri večjem odjemu od stalne zaloge pri tvrdki Iv. A. Hartmanna nasl. A. Tomažič

Ljubljana, Marija Terezija cesta.

Navodilo se radevolje brezplačno pošilja.

Posredovalnica za službe

gostilničarske zadruga v Ljubljani, Gradišče 7 posrednje brezplačno za vse posle v gostilničarskem obrtu in za gospodarje pro pristojbini 60 h.

Tovariši! Gostilničarji! Poslužujte se te ugodne prilike!

Štampilje

vseh vrst za urade, društva, gostilničarje itd.

ANTON ČERNE

graver in izdelovalj kavčukovih stampilij.

LJUBLJANA

Stari trg št. 20.

Ceniki franko.

LJUBLJANA

NARODNA KAVARNA

FRAN KRAPEŠ

Deset zapovedi za kmeta in deset zapovedi za zdravje dobi zastoj in poštne prosto vsak gostilničar v poljubnem številu za razdelitev med kmete. Treba le dopisnice z naslovom: Ub. pl. Trnkoczy, lekarna, Ljubljana.

Dobro in poceni!

Špecerija in delikatese. Pražena kava iz lastne pražarne Vsakovrstna vina in likerji.

T. MENCINGER

LJUBLJANA

Priporočamo svojim tovarišem izborno marčno, dvojnomarčno, termalno in granatno pivo največje slovenske narodne tvrdke:

Delniška družba združenih pivovaren
— Žalec in Laški trg v Ljubljani. —

Prva kranjska izvozna pivovarna Vrhniška

priporoča svoje izborne izdelke.

Naročila in želje p. t. odjemalcev sprejema ravnateljstvo na Vrhniku ali pa lastnica

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Ustanovljena leta 1882.

Rezervni zaklad
nad pol milijona kron.

Telefon št. 185 interurban.

Račun: pri avstr. pošt. hran. št. 828.406
ogr. 19.864

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dneva dviga.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % brez amortizacije ali na amortizacijo po dogovoru.

Ustanovljena leta 1882.

Stanje hranilnih vlog
dvajset milijonov kron.

KMETSKA POSOJILNICA

ljublanske okolice
registrovana zadruga z neom. zavezo
v lastnem združnem domu
v Ljubljani, Dunajska c. 18.
obrestuje hranilne vloge po čistih
4 1/2 %
brez odbitka rentnega davka.

Eskomptuje trgovske menice.

Upravno premoženje v letu
1910 K 20,500.000—

Denarni promet v letu 1910
K 100,000.000—

Priporočamo domačo podjetje!

Manufakturna in modna trgovina

JANKO ČEŠNIK

Lingarjeva ul. LJUBLJANA Stritarjeva ul.

Velika zaloga vseh spadajočih potrebščin za hotele
in gostilne, kakor raznovrstne mizne prte,
obisače, obrisalke bele in barvaste
v bombažu in platnu i. t. d.

(Za hotelsko perilo pustim vtakati ime in monogram)

Postrežba strogo solidna. Cene najnižje.

Vsa Ljubljana govori o tem, da je
Karol Planinšek-ova
pražena kava
najboljša!

Razpošiljam po pošti vsak dan od 5 kg naprej
franko.

Gričar & Mejač

v Ljubljani, Prešernova ulica št. 9.

priporočata v veliki izbiri po najnižji ceni

obleke za gospode in dečke, površ-
nike za gospode in dečke, obleke
za otroke, žakete za dame, paletu
za dame, plašče za deklice itd. itd.

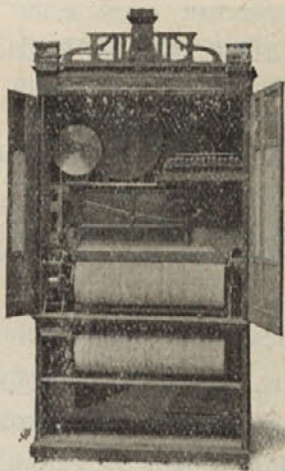
Nepremočljive pelerine iz lodna ali velblodje
dlake (Kamelhaar) v vseh velikostih.

I. Vecchiet, zlatar Ljubljana,
nasproti glavni pošti.

Bogata izbira zlatnine in srebrnine. Lastna delav-
nica. Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne

Fran Čuden

Za gostilničarje in kavarnarje,

električne klavirje,
godbene automate
na težalo in silno
moč, nov patent,
godba na lok že
od 600 K naprej
prodaja iz prve roke

S. Kmetetz
v Ljubljani
Kolodvorska ul. 26

Tovariši! Naročajte in širite
„Gostilničarski Vestnik“!

L. Tomažič Spodnja Šiška, št. 77
pri Ljubljani, telefon št. 177

priporoča
svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih in pristnih vin iz do-
lenjskih, vipavskih in istrskih vinskih goric.

Zaloga čevljev.
JULIJA ŠTOR

Prešernova ulica 5.
Največja zaloga moških, damskih in pristnih groisserskih gorskih
čevljev.
Elegantna skrbna izvršitev po vseh cenah.

Parkhotel „Tivoli“ Parkhotel
Ljubljana.

Udobne sobe za tujce, pri-
znano dobra kuhinja, naravna
vina, raznovrstno izborno
pivo.

Od maja naprej vsak dan vrtni
koncert.

Ivan Kenda, hotelir.

Modna in športna trgovina

Svilnato blago, baržuni, pliši in tenčiče,
čipkasto blago, čipke, vložki, svilnate veze-
nine, Jabots, fichus damski ovratniki in kra-
vate, svilnati in baržunasti trakovi, pozamen-
trija, porte, žnore, resice, krepince, krepki in
flori za žalovanje.

Serpe iz svile in čipk.

Oprava za novorojenčke, posteljne pod-
loge in odeje za vozičke, sukanec za šivanje,
pletenje in vezenje. Dišave, mila in ustna
voda. Narodne vezenine, zastave, trakovi in
znaki i. t. d.

P. MAGDIĆ, Ljubljana

Perilne volnene in svilnate
bluze

spodnja krila iz batista, klota, listra in svile,
hišne halje, predpasniki, vse vrste damskega
perila, moderci, pasovi, rokavice, domači
čevlji galoše, nogavice, solnčniki, dežniki,
štrikane jope, čepice in gamaše za šport,
žepni robci, kopalno perilo.

Posebni oddelek v I. nadstropje za dam-
ske žlobuke, slamnike, oblike in vse na-
kitne predmete za klobuke, pajčolani, žalni
klobuki vedno na skladišču i. t. d.

Nasproti glavne pošte.

Oddelek za gospode:

Klobuki, cilindri, slamniki, čepice.

Srajce, spodnje hlače, spalne srajce, pred-
prsniki, ovratniki, zapestnice, žepni robci,
nogavice, rokavice, kravate, naramnice, pod-
veze, dr. Jagrovo zdravstveno perilo, dežniki,
dežni plašči, galoše, gamaše, odeje za po-
tovanje, palice, ščetke za obleko, lase in zobe.
Za turiste: pelerine, nahrbtnike, dokolenice,
gamaše, plezalni čevlji, palice, vrvi, cepini,
dereze, aluminijeve posode, thermos. **Potreb-
ščine za sankanje; tenis in loyce.** — So-
kolske potrebščine.

Pivovarna „Mayr“ v Kranju

priporoča cenj. gostilničarjem
in slav. občinstvu svoje
izborna priznana pivo.

Žganje — Likerji.

Domača trvdka. Cene brez konkurence.

Pozor gg. gostilničarjil
Raznovrstno destilirano
žganje najboljšje vrste
in fine likerje dobite pri
Gabrijelu Eržen-u
v Zapužah,
pošta Begunje (Gorenj)
Pozor gg. gostilničarjil!

Domača trvdka. Cene brez konkurence.

Žganje — Likerji.

Avg. Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta 13.

Zaloga raznovrstnega namizja za gostilne, ho-
tele in kavarne.

Sode,

velike in male imā na prodaj

Ivan Buggenig,

sodar, Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico 5.

Kavarna „Leon“ v Ljubljani, vso noč odprta

Keglje, kroglje in razna strugarska dela
se dobi najceneje pri (27) 24-14
JOS. OBLAKU, um. strugarju, Ljubljana,
Selenburgova ul. 1.

Istotam se popravlja razne fine cigarnike iz bernštajna, morske
pene, kosti, roga, lesa itd.

GRAMOFON-ATELIJE

A. Rasberger, Ljubljana

Sodna ulica št. 5.

Godbeni avtomati in gramofoni samo I. vrste.

Najfinejše plošče „Triglav“.

Edina strokovna delavnica za popraviljanje godbenih
strojev, avtomatov in gramofonov.

Veliki avtomati se popravijo na licu mesta.

Vsa popravila se izvršujejo strokovnjaško in ceno.

Šivanke, peresa in vse potrebščine vedno v zalogi.

Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkvene in pohištvene oprave,
spominki iz marmorja, granita ali sijenita, apno živo in ugašeno
se dobi pri

Alojziju Vodniku kamenarskemu
mojstru
Ljubljana. Kolodvorska ulica.

M. Drenik, Ljubljana

Kongresni trg, 7.

priporoča

ceno izdelovanja imen v vsakovrstno hotelsko in
gostilniško perilo.

Zaloga raznovrstnega materiala za veznino.

KAVARNA „AVSTRIJA“ V LJUBLJANI

na vogalu Šentpeterske in Resljeve ceste

se cenjenim gg. gostilničarjem priporoča
za obisk. Ivan Stritar.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohoštva J. J. Naglas

Ljubljana, Turjaški trg št. 7.

Največja zaloga pohoštva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Pre-
proge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci,
otroški vozički itd.

Najnižje cene.

Najsolidnejše blago.

Največji ljubljanski fotografski atelje

Avg. Berthold, Sodna ulica, 11

se priporoča za naročila glede vseh v
fotografsko stroko spadajočih del.

Umetna knjigoveznica Fr. Breskvar

Ljubljana, Francovo nabrežje

priporoča nanovo vpeljano izdelovanje okvirjev in passepartout
za slike. Velika izbira okvirjev Tiskanje trakov po najnižji ceni.
Zaloga vsakovrstnih elegantnih platnic.

Cene zmerne.

Točna postrežba.

Franc Ks. Stare, slikar, pleskar in zlatar

Ljubljana, Sodna ulica 12

se priporoča p. n. občinstvu za vsa v to stroko spada-
joča dela v mestu kakor tudi na deželi. Dobra in solid-
na izvršitev. Primerne cene.

Fotografični ateljer „VIKTOR“ Ljubljana,

Bethovnova ulica 7, poleg „Kranjske hranilnice“

se priporoča p. n. gg. gostilničarjem za izvršitev mo-
dernih portretov.

Sprejema tudi naročila na deželo.

Instalater Fr. Sax,

konces. elektrotehnik, Ljubljana, Gradišče 7. se pripo-
roča p. n. gostilničarjem kot specialist vsakovrstnih
električnih napeljav.

Sprejema tudi naročila na deželo.

BLAŽ JESENKO

Ljubljana. Stari trg 11

priporoča klobuke, cilindre, čepice i. t. d.
najnovejše fasone, po najnižji ceni.

Prvi kranjski atelje za ortopediške aparate in bandaže

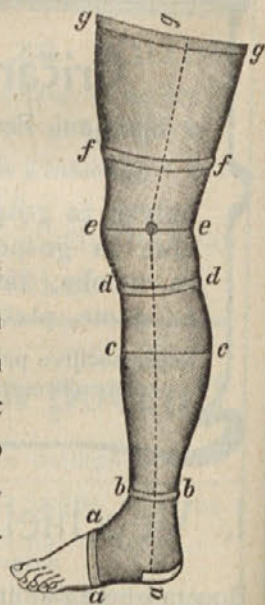
A. HLAVKA

Ljubljana, Prešernova ulica 3.

priporoča svojo veliko zalogo gumi-blaga in ortopediških
aparátov, obvezil za zdravstvo in bolniško postrežbo, kilnih
pasov nogavic za krotice (krčne žile), sedalnih blazinic, vrečic
za led, prašnikov za karbol, aparatov za inhalacije (s paro
in mrzlo). Vsakovrstne brizgalke in aparati za samoklisti-
ranje. Vse bandaže se izdelujejo po odredbah p. n. zdrav-
nikov. Starejši instrumenti se razkužujejo.

Popravila se izvršujejo kar najbolje in najceneje.

Pivovarna „Skofjaloka“

priporoča p. n. gg. gostilničar-
jem in občinstvu svoje
izborna marčno pivo.

J. Wider, Ljubljana

Selenburgova ulica 3. Umetni in trgovski vrtnar.
Vrtnarstvo: Cesta na Rožnik 25. Naslov za brzovjavke:
Wider, vrtnar, Ljubljana.

Ivan Črne tapetniški mojster

Ljubljana, Dunajska cesta št. 28.

Zaloga pihštva 1. Kranj. miz. zad. v Št. Vidu. Izdeluje ter ima v za-
ogi vsakovrstno tapetniško pohoštvo in kompletne oprave za ho-
tele, res'av.acije in gostilne. Specialist za prevleko biljarov.

Priznani krojaški salon za gospode IVANA MAGDIĆ-A, LJUBLJANA,

Miklošičeva cesta 8,
se priporoča za izdelovanje oblek.
Zaloga angleškega blaga.

FR. KHAM, LJUBLJANA Miklošičeva cesta 8

Špecerija, delikatese, vinarna.

Priznan dobivatelj večjih ljubljanskih hotelov in restavracij.

Zastopnik priznane šampanjske trvdke

Bratov Kleinoscheg v Göstingu pri Gradcu.

RESTAVRACIJA „NARODNI DOM V LJUBLJANI

se priporoča p. n. gostilničarjem za obisk

Emil Kržišnik.

Mestna hranilnica ljubljanska v Ljubljani

največja in najbolj varna slovenska hranilnica

v lastni hiši, v Prešernovi ul. št. 3.

Sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po 4 1/4% brez odbitka,
sprejema tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov
denar. — Denar in knjižice se lahko pošiljajo po pošti. — Za
varnost vložnega denarja jamči rezervni zaklad in mestna obzila
Ljubljanska. Izguba vložnega denarja je nemogoča, ker je po prā-
vilih te hranilnice, potrjenih po c. kr. deželni vladi, izključena
vsaka špekulacija z vložnim denarjem. — Za varčevanje ima vpe-
ljane lične domače hranilnice, v podpiranje slovenskih trgovcev
in obrtnikov pa kreditno društvo. Posoja na zemljišča po 0/0
in proti poplačevanju dolga po najmanj 1/4%. Dolžnik pa more
svoj dolg poplačati tudi poprej, ako hoče. — Denarnega prometa
do konca 1. 1910 je imela nad 564 milijonov kron; stanje hranilnih
vlog znaša nad 40 milijonov kron, rezervni zaklad po K 1.200.000

PARK-HOTEL

TIVOLI

LJUBLJANA

Otvorjena je redna avtomobilna zveza med kolodvorom (z
vsemi vlaki) — pošto in — parkhotelom Tivoli.

Enkratna tour-retourvožnja 80 h.

Cenjene kolege z dežele prosim vljudno, naj blagovolijo opozoriti
na to ljubljansko novost p. n. občinstvo kakor tudi v Ljubljano potujoče
goste.

V naprej se zahvaljuje beležim

s kolegijalnim pozdravom
Ivan Kenda, hotelir.